

Preverjanje druga svetovna vojna

1. TRETJI RAJH

Ustvariti želi **nacistično Nemčijo**, ki je **totalitarna** in je zanjo značilno:

uničenje demokratičnih institucij

močan pangermanizem: želel združiti vse ljudi nemške krvi, četudi iz drugih evropskih držav – V BISTVU JE TO ZAHTEVA PO SPREMEMBI MEJA

močan antisemitizem: preganjal je Jude, ker je menil, da so oni vzrok za vse težave v državi

močan antikomunizem (komunisti so največji ideološki nasprotniki nacizma)

ustvariti življenjski prostor za Nemce (na vzhodu Evrope) – TUDI TO JE ZAHTEVA, KI ŽELI SPREMENITI MEJE V EVROPI

Judi in Romi, pa tudi nezaželeni Nemci (komunisti, homoseksualci, Jehove priče,...) so bili izločeni iz družbe in nato zapisani uničenju in iztrebljenju

ustvariti močno, gospodarsko razvito državo, ki bo sposobna uresničiti vse zgoraj naštet

2. POLITIKA POPUŠČANJA

a) Evropski politiki so vodili **politiko popuščanja**, ker:

Želeli so doseči mir za vsako ceno (tudi rušenja mednarodne ureditve, ki je bila postavljena na pariški mirovni konferenci).

Zaradi slabe vesti, ker je bila Nemčija na pariški mirovni konferenci premočno kaznovana (versajska mirovna pogodba).

Ker so v Nemčiji videli branik pred komunizmom z vzhoda.

b) Sporazum naj bi zahodni Evropi zagotovil mir (za ceno spremenjene poveljne ureditve).

c) Društvo narodov ni moglo preprečiti vojne:

Ker je bilo prešibko – ni imelo mehanizmov za kaznovanje držav kršiteljic mednarodnega reda; ker najpomembnejše države niso vstopile v Društvo narodov (npr. ZDA; Sovjetski zvezi pa je bilo prepovedano vstopiti); ker so države kršiteljice potem same izstopile iz Društva narodov in ustanovile svoje (OS Rim-Berlin-Tokio 1936)

Ker je celotna mednarodna skupnost prepozno odreagirala na agresivno zunanjo politiko fašističnih držav.

3. **BLISKOVITA VOJNA - BLITZ**

a) Druga svetovna vojna je hitra, motorizirana, nenapovedana. V kratkem času vojska osvoji veliko napadenega ozemlja. V napadih so najbolj prizadeti civilni cilji, ker napadalec želi vzbujati strah in narediti zmedo.

b) Najpomembnejša orožja za bliskovito vojno: letala, bombe, tanki in komunikacija med njimi; pehota gre v napad, po tem ko jim zgoraj naštete enote pripravijo teren.

c) Evropske države niso bile kos nemški bliskoviti vojni, ker na vojno sploh niso bile pripravljene, saj se niso oboroževale in vojne niso želele.

4. **DAN D – OPERACIJA OVERLORD – OPERACIJA VSEMOGOČI**

a) **6. junija 1944** se je protifašistična koalicija **izkrkala v Normandiji** in s tem odprla **drugo fronto v Evropi** - fronto na zahodu (prva fronta je vzhodna).

b) Dogodek so težko pričakovali, ker je že velik del zahoda bil pod okriljem sil osi in so v tem videli začetek osvoboditve.

c) V Sovjetski zvezi so dogodek težko pričakovali, ker so s tem dobili pomoč zaveznikov in niso bili več edini (poleg odporiških gibanj), ki so se v Evropi bojevali proti trojnemu paktu.

č) Z izkrcanjem v Normandiji so se je bila Nemčija prisiljena bojevati na dveh frontah. Bila je stisnjena v obroč.

5. **KONEC VOJNE**

Druga svetovna vojna se **v Evropi** konča z nemško kapitulacijo – pred tem je vodja Nemčije naredil samomor - **9. maja 1945** ob pol noči je bilo vojaških operacij konec.

V **svetu** se vojna konča **2. septembra 1945**, ko Japonska zaradi vrženih dveh atomskih bomb s strani ZDA na Japonsko kapitulira.

6. **POJASNITEV POJMOV**

KOLABORACIJA: podpiranje okupatorja in njegove ideologije; lahko na vojaškem, gospodarskem ali političnem področju.

HOLOKAVST: sistematičen genocid nad Judi; to je ime, ki so ga spodaj opisanem dogajanju dali Judi; nacisti so za isto uporabljali izraz »dokončna rešitev judovskega vprašanja«

Jude so množično pobijali v plinskih celicah ali uporabljali kot delovno silo ali za (medicinske) eksperimente v koncentracijskih taboriščih z namenom dokončnega uničenja.

KAPITULACIJA: vdaja države v vojni, s kapitulacijo se država podredi nasprotnici.

7. DIPLOMATSKA SREČANJA MED VOJNO (*letala omogočijo, da se med vojno voditelji zavezniških držav srečujejo na osebni ravni; pred tem to ni bilo možno v taki meri*)

9. avgust 1941: nastanek Atlantske listine

Pomen: ZDA in Velika Britanija s tem potrdita svoje mišljenje o podpiranju interesov Društva narodov. Skleneta zavezništvo, v katerega se kasneje vključi še Sovjetska zveza in pa 26 drugih držav. Nastane PROTIFAŠISTIČNA KOALICIJA. Njen glavni cilj je uničenje trojnega pakta in fašizma.

November 1943: Teheranska konferenca (konferenca = sestanek)

Pomen: dogovorili so se, da bodo Nemčijo premagali pred Japonsko (Italija je do tedaj že kapitulirala); dogovorili so se o izkrcanju v Normandiji; načrtali povojno ureditev Evrope, priznalo partizansko gibanje v Jugoslaviji

Februar 1945: Konferenca na Jalti

Pomen: ZDA, Velika Britanija in Sovjetska zveza se pogovorijo o povojni delitvi Nemčije in Avstrije na 4 okupacijske cone; o ustanovitvi Organizacije združenih narodov

8. Človeške posledice druge svetovne vojne:

Požgane vasi, uničena mesta in infrastruktura, razdrte družine, vojne sirote, razseljene osebe, psihične bolezni, smrt civilnega prebivalstva, popolno uničenje v materialnem in duhovnem smislu.

9. Kako so po vojni zavezniki obračunali z nacisti in drugimi fašističnimi zločinci?

S čistkami, izgoni, izvensodnimi usmrčitvami, razlastitvami premoženja, s sodnimi procesi, na katerih so bili obsojeni na zaporne kazni ali na smrt.